

Zo regelt u de vakantiedagen van werknemers goed

Duidelijkheid voor werkgever en werknemer met heldere vakantieregels

CHECKLIST

Publicatiedatum:
7 januari 2022

Elke werknemer heeft recht op vakantiedagen om uit te rusten van zijn werk. De werkgever moet erop toezien dat hij er ook echt af en toe tussenuit gaat en moet het loon tijdens vakantiedagen in principe doorbetalen.

De belangen van de werkgever en de werknemer kunnen rondom vakantie aardig botsen; de werknemer wil zelf kiezen wanneer hij vakantie neemt, terwijl de werkgever wil dat het werk niet in het gedrang komt. Goede afspraken over het opbouwen en opnemen van vakantiedagen kunnen dan een hoop ellende voorkomen. U vindt alles wat u nodig heeft in deze toolbox.

Deze toolbox bestaat uit de volgende stappen:

- Wat moet u weten over de vakantiewetgeving? p.2
- Wat moet u weten over de houdbaarheid van vakantiedagen? p.4
- Wat moet u regelen rondom het opnemen van vakantiedagen? p.6
- Wat kunt u allemaal afspreken over vakantiedagen? p.8
- Wat zijn de alternatieven voor het opnemen van vakantiedagen? p.10

Duidelijkheid voor werkgever en werknemer met heldere vakantieregels

Werknemers hebben jaarlijks recht op vakantiedagen om te herstellen van de gedane arbeid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen wettelijke en bovenwettelijke vakantiedagen. De wettelijke vakantiedagen – viermaal de overeengekomen arbeidsduur per week – zijn de dagen die in de wet zijn vastgesteld. Daarnaast kunnen in de cao of arbeidsovereenkomst bovenwettelijke vakantiedagen en adv-dagen zijn afgesproken.

Onduidelijkheid voorkomen

In deze toolbox vindt u wat de wet over vakantiedagen zegt, wat de werkgever ervoor moet regelen en welke afspraken hij kan maken en vastleggen om onduidelijkheid bij de werknemers te voorkomen.

Vakantiegeld blijft buiten beschouwing

Werknemers hebben niet alleen recht op vakantiedagen, maar ook op jaarlijks minimaal 8% vakantiegeld – dat formeel vakantiebijslag heet. De regels en afspraken over vakantiegeld blijven in deze toolbox buiten beschouwing.

Stap 1 Download de interactieve checklist

CHECKLIST

Zo regelt u de vakantiedagen van werknemers goed

De eerste checklist heeft u nu voor u. Hierin staan alle onderdelen van deze toolbox benoemd. U kunt de status van de te nemen stappen in deze checklist bijhouden en afvinken welke onderdelen u heeft afgerond. Dit vinkje kunt u dus vast zetten.

Opmerkingen

Stap 2 Wat moet u weten over de vakantiewetgeving?

INFOGRAPHIC

[Vakantiewetgeving in een notendop](#)

Werknemers hebben volgens de wet ieder jaar recht op vakantiedagen om uit te rusten van het werk. Veel werkgevers geven meer vakantiedagen dan de wet voorschrijft. De levensduur en behandeling van die wettelijke en bovenwettelijke dagen verschilt. In deze infographic vindt u de regels in een notendop.

Opmerkingen

REGLEMENT

[Voorbeeld vakantieregeling](#)

Iedere werknemer wil graag weten hoeveel vakantiedagen hij per kalenderjaar opbouwt. Maar het is ook buitengewoon praktisch als iedereen in uw organisatie weet wat de regels zijn rond het aanvragen en goedkeuren van vakanties. Door aan dit soort zaken aandacht te besteden in het personeelshandboek van uw organisatie, schept u helderheid voor werknemers en leidinggevenden.

Dat voorkomt onduidelijkheid en conflicten en zorgt ervoor dat vakantie oplevert wat ook feitelijk het doel ervan is: ontspanning. Met dit voorbeeld stelt u snel een reglement voor vakantiedagen op voor uw organisatie.

Opmerkingen

ARTIKEL

[Veelgestelde vragen over de vakantieregels](#)

U zult regelmatig tegen vraagstukken aanlopen over de vakantieregels. Denk aan het wel of niet kunnen opnemen van vakantie, wat te doen bij ziekte tijdens de vakantieperiode, het laten uitbetalen van vakantiedagen of het tegengaan van vakantiestuwmeren. Daarom vindt u in dit verdiepingsartikel een aantal veelgestelde vragen en antwoorden over vakantie.

Opmerkingen

V & A

[Wat is het verschil tussen vakantie en verlof?](#)

Vakantie en verlof: veel mensen weten niet precies wat het verschil tussen deze begrippen is. Toch is het onderscheid van groot belang. Verlof is namelijk niet altijd betaald, vakantie wordt niet altijd opgebouwd en het is niet altijd de werknemer die bepaalt of hij – of dat nu vanwege verlof of vakantie is – vrij heeft. Wat is nu precies het verschil tussen vakantie en verlof? Deze Vraag & Antwoord zet het op een rij.

Opmerkingen

ARTIKEL

[Strategisch omgaan met vakantie en verlof tijdens de coronacrisis](#)

Als gevolg van de coronacrisis zijn zowel werkgevers als werknemers op zoek naar mogelijkheden om vakantiedagen en verlof strategisch in te zetten. Werkgevers die onvoldoende werk hebben, vinden het prettig als de werknemers nu het vakantiesaldo aanspreken. Werknemers willen op hun beurt geen vakantie-uren opmaken als ze toch niet op vakantie kunnen. Wat zegt de wet hierover? En wat is er geregeld rondom verlof? In dit verdiepingsartikel staan de regels op een rij.

Opmerkingen

Stap 3 Wat moet u weten over de houdbaarheid van vakantiedagen?

INFOGRAPHIC

[Volgorde voor opname vakantiedagen](#)

De vakantiedagen van werknemers hebben verschillende houdbaarheidstermijnen. Om te voorkomen dat vakantiedagen volgens de wet onbedoeld vervallen of verjaren, moet de werkgever de volgorde uit deze infographic aanhouden bij het afboeken van het saldo.

Opmerkingen

V & A

[Wat is het verschil tussen vervallen en verjaren van vakantiedagen?](#)

Wettelijke vakantiedagen hebben een vervaltermijn en bovenwettelijke vakantiedagen een verjaringstermijn. Wat is het verschil en waarom is dat van belang? U leest het in deze Vraag & Antwoord.

Opmerkingen

VIDEO

[Wettelijke vakantiedagen vervallen niet zomaar](#)

Elke werknemer krijgt per jaar vier maal de arbeidsduur per week aan vakantiedagen. Per 1 juli vervallen de wettelijke vakantiedagen die in het voorgaande kalenderjaar zijn opgebouwd. Maar alleen als er aan twee voorwaarden is voldaan. Asha Stuivenwold legt ze in deze video uit in 1 minuut.

Opmerkingen

V & A

[Wanneer vervallen wettelijke vakantiedagen niet?](#)

Op 1 juli vervallen de wettelijke vakantiedagen die in het voorgaande kalenderjaar zijn opgebouwd. Maar als een werknemer die nog dagen over heeft, daar bezwaar tegen maakt, kan het zijn dat hij een punt heeft. In welke situaties komen de wettelijke dagen niet zes maanden na het jaar van opbouw te vervallen? U leest het in deze Vraag & Antwoord.

Opmerkingen

E-LEARNING

[Opname van vakantiedagen](#)

In deze korte cursus leert u wat het onderscheid is tussen wettelijke en bovenwettelijke vakantiedagen en wat dit betekent voor uw administratie. Daarbij wordt dieper ingegaan op de verval- en verjaringstermijn van vakantiedagen en in hoeverre de werkgever afwijkende afspraken mag maken over vakantiedagen. Na het volgen van de cursus bent u op de hoogte van de regels rondom het opnemen van vakantiedagen.

Opmerkingen

V & A

[Kan de OR de houdbaarheid van vakantiedagen beïnvloeden?](#)

Als de werkgever voorschrijft dat werknemers hun vakantiedagen moeten opmaken binnen het kalenderjaar, staat hij dan in zijn recht? Heeft de OR nog een rol bij het bepalen van die houdbaarheid? U leest het in deze Vraag & Antwoord.

Opmerkingen

REKENTOOL

[Vakantiekaart 2022](#)

Deze tool biedt u een overzicht voor het registreren van de vakantiedagen van werknemers volgens de wettelijke regels. Sinds 2012 heeft u te maken met wettelijke vakantiedagen die na het jaar van opbouw slechts zes maanden geldig zijn. Bovenwettelijke vakantiedagen zijn volgens de wet vijf jaar houdbaar.

Opmerkingen

Stap 4 Wat moet u regelen rondom het opnemen van vakantiedagen?

INFOGRAPHIC

[Vakantieaanvraag](#)

Rond het aanvragen van vakantiedagen zijn diverse situaties mogelijk. De rechten en plichten van de werkgever en werknemer verschillen per situatie. In deze infographic staan de bijzonderheden onder elkaar.

Opmerkingen

FORMULIER

[Vakantie aanvragen](#)

Niet alle vakantieverzoeken komen goed uit in de bedrijfsplanning of ten opzichte van de vakanties van andere werknemers. In overleg kunt u de beste afstemming met de werknemer bereiken. Dit formulier is een voorbeeld van een formulier vakantieaanvraag. U kunt het formulier uitreiken of beschikbaar stellen aan uw werknemers. Zo houdt u uw bedrijfsplanning helder en concreet.

Opmerkingen

FORMULIER

[Vakantie- en verlofplanning 2022](#)

Met deze vakantie- en verlofplanning 2021 kunt u het verlof noteren van werknemers. Zo heeft u een handig overzicht waarin u in één oogopslag ziet of er overlap ontstaat als werknemers vrij nemen.

Opmerkingen

V & A

[Mogen we een vakantieverzoek weigeren wegens piekdruk?](#)

In de zomer kunnen bedrijven piekdruk hebben. Is het voor de werkgever dan toegestaan om het vakantieverzoek van een medewerker te weigeren, vanwege piekdruk in die periode? U leest het in deze Vraag & Antwoord.

Opmerkingen

V & A

[Mag een werknemer zijn vakantieaanvraag zomaar intrekken?](#)

Als werknemers hun vakantieaanvraag willen intrekken, omdat ze vanwege de coronacrisis niet op de door hen gewenste vakantie kunnen, kan dat voor de werkgever slecht uitkomen. Mogelijk is er in de organisatie om dezelfde reden minder werk voor de werknemers. Mag een werknemer zijn vakantieaanvraag zomaar intrekken?

Opmerkingen

INFOGRAPHIC

[Ziek tijdens vakantieverlof](#)

Als iemand ziek wordt in zijn vakantie gelden die dagen volgens de wet als ziekte dagen. Dan gaan ze dus niet ten koste van vrije dagen. Maar de werknemer die hier aanspraak op wil maken, moet wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Die voorwaarden ziet u in deze infographic.

Opmerkingen

Stap 5 Wat kunt u allemaal afspreken over vakantiedagen?

NIEUWS

[Rekenen met vakantie-uren voorkomt gedoe](#)

Het is raadzaam om vakantiedagen in de arbeidsovereenkomst vast te leggen in uren in plaats van dagen. Op die manier kan nooit onduidelijkheid ontstaan bij werknemers die geen werkdagen van standaard acht uur maken, maar structureel langere of kortere werkdagen aanhouden. Lees de aandachtspunten in dit nieuwsartikel.

Opmerkingen

VIDEO

[Werkgever kan verplichte vrije dagen aanwijzen](#)

Wat zijn de regels voor het instellen van werkdagen waarop werknemers verplicht vrij moeten nemen? Jury Brand licht het in deze video toe in 1 minuut.

Opmerkingen

NIEUWS

[Compenseer parttimers voor feestdagen](#)

Als een vaste vrije dag van een parttimer op een feestdag valt, moet de werkgever hem hiervoor compenseren. Anders maakt uw organisatie zich schuldig aan ongelijke behandeling. Door te werken met een pro-rata-berekening of jaarurensysteem is dit te voorkomen. Lees er meer over in dit nieuwsartikel.

Opmerkingen

REKENTOOL

[Vakantiedagen en jaarurensysteem](#)

Met deze tool berekent u hoeveel uren iedere werknemer per jaar moet werken als u gebruikmaakt van een jaarurensysteem en op hoeveel feestdagen parttimers elk jaar recht hebben. U kunt op deze manier flexibeler met het aantal werkuren in uw organisatie omgaan.

Aan het einde van het jaar bekijkt u voor iedere werknemer of hij genoeg of misschien zelfs te veel uren gewerkt heeft. Hoe u de uren moet verrekenen, is afhankelijk van de afspraken die u gemaakt heeft.

Opmerkingen

NIEUWS

[De droom van onbeperkt vakantiedagen komt dichterbij](#)

Onbeperkt vakantiedagen opnemen en toch hetzelfde salaris uitbetaald krijgen? Het lijkt een onbereikbaar ideaal. Dat is het niet, want steeds meer organisaties laten het idee van een vast aantal vakantiedagen los. Lees meer over deze trend in dit nieuwsartikel.

Opmerkingen

V & A

[Mogen we een all-in loon betalen aan onze werknemers?](#)

Bij een all-in loon betaalt u aan de werknemer zijn brutoloon inclusief de vakantiebijslag en de vakantiedagen die hij heeft opgebouwd in de periode waarover hij het loon krijgt uitbetaald. De werknemer ontvangt dan geen loon meer op het moment dat hij vakantie opneemt. Deze wijze van uitbetalen wordt met name toegepast bij oproepcontracten, zoals het nulurencontract. Het kan bij zo'n contract makkelijker zijn om de looncomponenten in één keer uit te betalen. Maar een salaris inclusief vakantiegeld en -dagen is niet zomaar toegestaan. De haken en ogen leest u in dit nieuwsartikel.

Opmerkingen

Stap 6 Wat zijn de alternatieven voor het opnemen van vakantiedagen?

ARTIKEL

[De regels voor het kopen en verkopen van vakantiedagen](#)

Alle werknemers in de organisatie hebben dezelfde rechten op vakantie. De ene werknemer houdt daarvan vakantiedagen over, terwijl de ander misschien niet genoeg heeft aan de vakantiedagen die hij opbouwt. Vaak is maatwerk wel mogelijk: werkgevers kunnen werknemers de mogelijkheid bieden om vakantiedagen aan te kopen of te verkopen. Bij zo'n aankoop of verkoop gelden de nodige administratieve, arbeidsrechtelijke en financiële aandachtspunten. U leest ze in dit verdiepingsartikel.

Opmerkingen

V & A

[Is het fiscaal gunstig om vakantiedagen gespreid uit te betalen?](#)

Als een werknemer bij uitdiensttreding nog veel vakantie-uren over heeft, kunt u die uitbetalen. Maakt het voor de werknemer fiscaal gezien uit of uw organisatie de vakantiedagen dan in één keer uitbetaalt of gespreid over een langere periode? U leest het in deze Vraag & Antwoord.

Opmerkingen

INFOGRAPHIC

[Delen van de vakantiedagen](#)

Soms heeft de ene werknemer een stukje meer aan vakantiedagen die misschien wel bijna niet meer geldig zijn, terwijl een collega dagen tekort komt. Welke stappen kan de werkgever zetten om het delen van vakantiedagen tussen collega's mogelijk te maken? U ziet het in deze infographic.

Opmerkingen

INFOGRAPHIC

[Vakantiedagen afrekenen bij vertrek](#)

Een werknemer die uit dienst gaat, zal bijna nooit precies de vakantiedagen hebben opgenomen die hij tot de datum van uitdiensttreding opbouwt. Hoe werkt het afrekenen van vakantiedagen dan? U ziet het in deze infographic.

Opmerkingen

Toch nog vragen?

Als u na het bestuderen van deze toolbox nog vragen heeft over de regels en afspraken rondom vakantiedagen, kunt u die voorleggen aan de adviseurs van de adviesdesk. Stel als abonnee gratis uw vraag via rendement.nl/adviesdesk en ontvang binnen vijf werkdagen een antwoord.